

Handläggare
Maria Eriksson
Telefon: 08-50824268

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2026-04-23

Skrivelse; Tomma skolbänkar efter sommarlovet.

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag av Skärholmens stadsdelsnämnd att besvara en skrivelse som är författad av Moderaterna. I skrivelsen ställs frågorna: Finns det barn och ungdomar som inte har återvänt till sin förskola/skola efter sommarlovet 2025 och om förvaltningen har kännedom om unga vuxna som förts bort mot sin vilja samt hur förvaltningens handlingsplan för att barn och unga samt unga vuxna inte förs bort mot sin vilja ser ut.

Skolan är inte organiserad under Skärholmens stadsdelsförvaltning, vilket medför att förvaltningen inte automatiskt får kännedom om elever som inte återvänder till skolan efter skollov. För att förvaltningen ska få kännedom om detta behöver skolan göra en orosanmälan till socialtjänsten. Barn- och mottagningsenheten såg en ökning av antalet orosanmälningar från skolor avseende frånvarande elever under september och oktober 2025. Socialtjänsten har dock inte samlad kunskap om hur många av dessa, om någon, som har förts utomlands mot sin vilja. I skrivande stund pågår tre utredningar som har inletts med anledning av orosanmälan från skola avseende utebliven skolgång i samband med jullovet.

Förskolan är en frivillig skolform där vårdnadshavare inte behöver ansöka om ledighet. Om ett barn inte kommer till förskolan kontaktas vårdnadshavare, det sker varje dag när ett barn är frånvarande utan känd orsak. Vid oro eller misstanke om att barnet far illa görs anmälan till socialtjänsten.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelningen för individ och familj inklusive
fritid.

Måsholmstorget 20, 127 48 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningens arbete med nämnda fråga utgår från *"Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck ..."*.

Bakgrund

Den 11 december 2025 fattade Skärholmens stadsdelsnämnd beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att besvara en skrivelse innehållande frågor om hur förvaltningen arbetar med personer under 25 år som inte återvänt till förskola och skola efter lov eller som har förts bort mot sin vilja

Ärendet

I skrivelsen lyfter Moderaterna att det finns barn och unga som inte återvänder till skolan efter sina lov. De belyser vikten av att arbetet med att återfinna dessa barn sker skyndsamt. Moderaterna efterlyser ett centraliserat system i vilket både förskolor och skolor rapporterar frånvaro direkt för att kunna agera snabbare om barn och elever inte återvänder till sina förskola/skola efter ett lov.

I skrivelsen ställs följande frågor:

1. Finns det elever som inte har återkommit till skolan efter sommarlovet 2025 i Skärholmen? Om ja, hur många?
2. Finns det barn som inte har återkommit till förskolan efter sommarlovet 2025 i Skärholmen? Omja, hur många?
3. Finns det andra barn/ungdomar/unga vuxna (upp till 25 år) som misstänks ha förts bort mot deras vilja under 2025 i Skärholmen?
4. Hur ser stadsdelsförvaltningens handlingsplan ut för att säkerställa att barn/ungdomar/unga vuxna (upp till 25 år) inte förs bort mot deras vilja?

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ och familj inklusive fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens arbete med nämnda fråga utgår från *"Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck ..."*. Stadsdelsförvaltningen och skolan arbetar gemensamt inom ramen för olika samverkansformer, exempelvis SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och skolsociala team.

Mottagningsgruppen på barn- och mottagningsenheten har också ett uppdrag att samarbeta med skolorna i området. Om skolorna är oroliga för att en elev ska föras ut ur landet är barn- och mottagningsenheten tillgängliga för rådgivning inför en eventuell orosanmälan. Får socialtjänsten kännedom om enskilda barn och ungdomar som är aktuella inom socialtjänsten och riskerar att föras utanför landet mot deras vilja kan beslut om tillfälligt utreseförbud fattas. Under 2025 fattades sådana beslut för tre personer.

ur landet mot sin vilja. Kampanjen riktas mot ungdomar mellan 13 år och 26 år. Medarbetare på stadsdelsförvaltningen har deltagit i de utbildningar gällande hedersproblematik som Origo anordnar.

Skolan är organiserad under utbildningsförvaltningen och inte under Skärholmens stadsdelsförvaltning, detta medför att det är svårt att svara på frågor om hur många elever som inte har återvänt till sina skolor efter lov. Förvaltningen får endast kännedom om detta om skolorna gör orosanmälningar när elever saknas i skolan när terminen startar. Idag följs inte statistik där orsak till aktualisering framgår på ett automatiserat sätt, vilket gör det svårt att ta fram efterfrågade siffror. Statistik förs inte heller på hur många barn och ungdomar som kan ha förts bort mot sin vilja. Barn- och mottagningsenheten upplevde dock en tydlig ökning av orosanmälningar från skolor gällande frånvarande elever under september och oktober 2025. Generellt sker en ökning av orosanmälningar i anslutning till skollov. I skrivande stund pågår tre utredningar som har inletts med anledning av orosanmälan från skola avseende utebliven skolgång i samband med jullovet. Förvaltningen har inte kännedom om någon ung vuxen som förts utomlands mot sin vilja under 2025.

Förskolan är en frivillig skolform där barn kan vara lediga under en längre tid. Vårdnadshavare behöver inte ansöka om ledighet eller ange skäl för ledighet. Om ett barn inte kommer till förskolan kontaktas vårdnadshavare, det sker varje dag när ett barn är frånvarande utan känd orsak. Vid oro eller misstanke om att barnet far illa görs anmälan till socialtjänsten. Efter sommarlovet år 2025 var det ett barn som inte återkom till förskolan och där vårdnadshavare inte hade sagt upp platsen. Förskola och köhandläggare har försökt nå vårdnadshavare men utan resultat. Förskolan kan inte dra slutsatsen att barnet förts utanför landets gränser då de kan ha flyttat till en annan kommun.

Barnkonsekvensanalys

Att barn förs ur Sverige mot deras vilja kan strida mot barnkonventionen som fastslår att alla barns lika värde och rättigheter och att ingen får diskrimineras. I artikel 3 i barnkonventionen framgår att det i alla åtgärder som rör barn ska det som bedöms vara barnets bästa beaktas. Vad som är barnets bästa behöver dock avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Vidare framgår i artikel 11 att åtgärder ska vidtas för att bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.

Jämställdhetsanalys

Svaret på skrivelsen bedöms vara könsneutralt.

Magnus Borgsten
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse; Tomma skolbänkar efter sommarlovet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magnus Borgsten, Stadsdelsdirektör	2026-03-04
Anna Hamlin, Avdelningschef	2026-03-04